

Dragon1 Open Standard

Architectuurproducten

Kernbeginselen van Enterprise Architectuur

De 25 belangrijkste architectuurproducten die u dient te creëren, gebruiken en beheren om de digitale transformatie, AI-adoptie en duurzaamheid van een organisatie te helpen standaardiseren, verbeteren, innoveren en versnellen.

Auteur: Mark Paauwe, mark.paauwe@dragon1.com

Downloaden: www.dragon1.com/resources/architecture-products

25 essentiële Enterprise Architectuurproducten voor in uw EA-dossier

Dit document is bedoeld voor directeuren, architectuurteams, afzonderlijke architecten, beleidsmedewerkers en managers van organisaties die te maken hebben met grote impactvolle veranderingen, transformaties en een veelheid van projecten die elkaar mogelijk tegenwerken.

Dit document deelt met u de 25 essentiële enterprise architectuurproducten die altijd zinvol zijn om vooraf en tijdens elke grote verandering, transformatie of project te creëren, bij te werken, te onderhouden, te rapporteren en te communiceren.

In dit document wordt eerst uitgelegd waarom het maken en onderhouden van deze 25 architectuurproducten zo belangrijk is en hoe dat werkt. Soms worden architectuurproducten artefacten genoemd. In dit document gebruiken we alleen de term architectuurproduct.

Als deze 25 kernproducten voor enterprise architectuur beschikbaar en gereed zijn voor alle belanghebbenden in uw organisatie, verlopen veranderingen, transformaties en projecten vele malen beter en succesvoller.

De belanghebbenden kunnen met de gemeenschappelijke inzichten en overzichten veel betere keuzes maken en de kwaliteit van de ontwerpen van services, processen, applicaties en solutions zijn vele malen hoger.

De kernboodschap aan architectuurteams in grote organisaties is: geef met architectuurproducten, zoals visualisaties met views, snel maar grondig genoeg aan belanghebbenden de inzichten en overzichten die ze nodig hebben vanwege hun zorgpunten en behoeften. Geef ze niet te simpele visualisaties zonder views en laat ze niet te lang wachten.

Zorg continu voor tijdige en relevante architectuurproducten van hoge kwaliteit. Dan heb je als architectuurteam en als architect altijd een hoge waarde voor de belanghebbenden.

Een ontwerpschets, architectuurdiagram of enterprise-visualisatie zegt meer dan duizend woorden.

Een architectuurvisualisatie met views geeft belanghebbenden feitelijke en hoogwaardige inzichten en overzichten die ze anders niet zelf of gemeenschappelijk zouden hebben.

Een architectuurproduct (modellen en visualisaties met views, ondersteund met teksten) is zeer effectief in het creëren van gemeenschappelijke en gedeelde inzichten en overzicht om verandering en transformatie te helpen.

Belanghebbenden van verandering en transformatie

moeten altijd en eenvoudig toegang hebben tot architectuurproducten, zoals documenten, maps (kaarten), landschappen, blauwdrukken, schetsen en artist impressions, die op tijd zijn gemaakt en op tijd worden onderhouden, die gemeenschappelijke inzichten en overzichten delen, om belangrijke systeemstructuur & inrichting, relaties, afhankelijkheden, compliance en impact van verandering en transformatie te kunnen begrijpen, voor hun besluitvorming en planning.

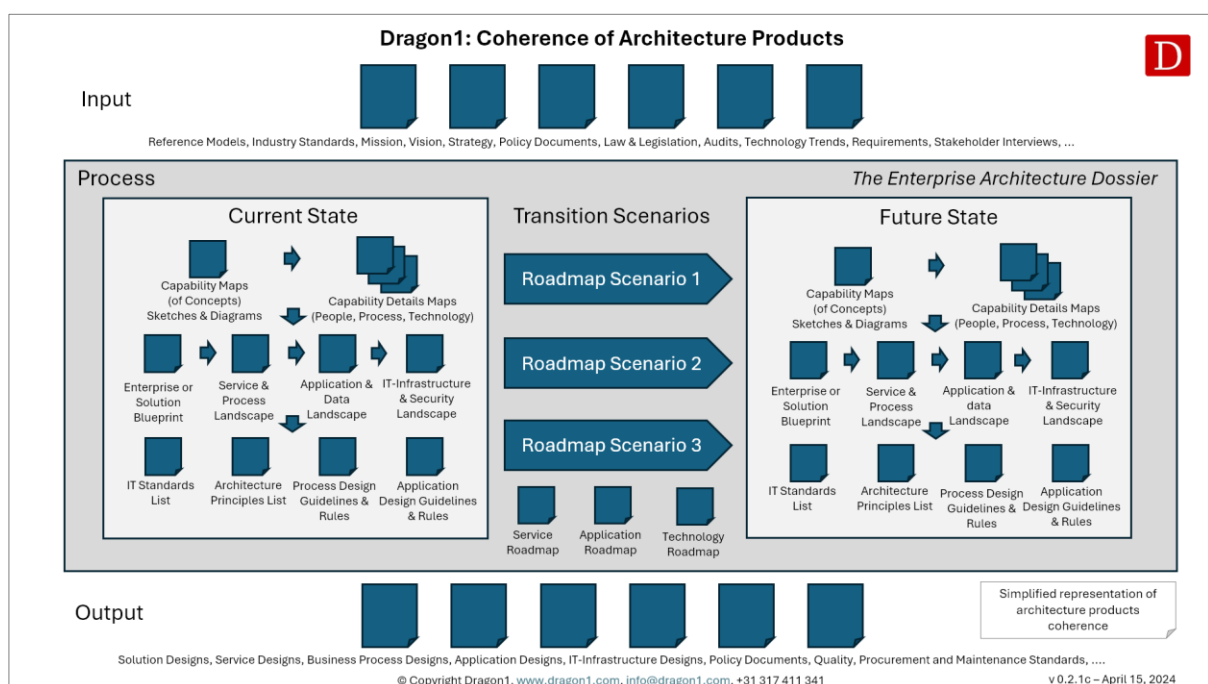
Plan, creëer, gebruik en beheer altijd de volgende producten in elk enterprise architectuur-programma of solution project:

DRAGON1 ARCHITECTUUR PRODUCTS	Current State	Future State	Roadmap
Business Capability Maps	Dag 1	Dag 7	Dag 13
IT Capability Maps	Dag 2	Dag 8	Dag 14
Service & Process Landscapes	Dag 3	Dag 9	Dag 15
Application & Data Landscapes	Dag 4	Dag 10	Dag 16
IT Infrastructure & Security Landscapes	Dag 5	Dag 11	Dag 17
Enterprise Architecture Blueprints	Dag 6	Dag 12	Dag 18
ICT Standaarden Lijst	Day 1	Day 7	Day 13
Architectuurprincipes Lijst	Day 2	Day 8	Day 14
Capability Details Maps	Day 19-30	Day 19-30	Day 19-30

NB: Capabilities zijn de belangrijkste concepten voor de organisatie. Een business capabilities map moet daarom ook gespecialiseerde bedrijfsconcepten tonen en niet alleen generieke bedrijfsfuncties. Een IT capabilities map moet ook gespecialiseerde ICT-concepten tonen en niet alleen generieke ICT-functies.

Om deze architectuurproducten te maken, gebruikt u o.a. de strategie, het businessmodel, beleidsdocumenten, wet- en regelgeving, audits, referentiemodellen en raamwerken en vele gesprekken met belanghebbenden, als input. Zorg ervoor dat elk product belanghebbenden specifieke views heeft die hun requirements (eisen), issues (zorgpunten) en behoeften adresseren, zodat belanghebbenden de producten kunnen gebruiken bij het nemen van beslissingen, richting geven aan veranderingen en het maken van ontwerpen van oplossingen.

Figuur 1 hieronder toont high level de samenhang van enkele architectuurproducten.

Figuur1, samenhang van architectuurproducten

Pas altijd op voor oversimplificatie met enterprise architectuur!!!

Maar voorkom overkill.

Dit doe door je te focussen op de eisen, behoeften en zorgpunten van belanghebbenden. Deze moeten in de architectuurproducten allemaal terugkomen.

Zorg ervoor dat elke onderkende capability (d.w.z. de concepten waar uw organisatie uitstekend in is of moet worden) wordt gedefinieerd, gedocumenteerd en gedetailleerd in een capability details map. Veel organisaties faalden met hun architectuurprojecten omdat hun architectuurproducten op een te abstract niveau bleven, waardoor er later te veel ruimte was voor afwijkingen en fouten in ontwerpen.

In de architectuurwereld is het gebruikelijk om verschillende versies en iteraties van een architectuurproduct te maken. Wanneer belanghebbenden bijvoorbeeld verschillende ideeën of opvattingen hebben over de huidige en toekomstige situatie, is het soms nodig om eerst de verschillende opvattingen en ideeën vast te leggen en vervolgens te combineren en samen te voegen.

DRAGON1 PRODUCT EVOLUTIE	1e versie	2e versie	3e versie
Industrie Referentie Model	Situatieschets	Situatietekening	Situatiediagram
Belanghebbende 1	Situatieschets	Situatietekening	Situatiediagram
Belanghebbende 2	Situatieschets	Situatietekening	Situatiediagram
Belanghebbende 3	Situatieschets	Situatietekening	Situatiediagram
Samengevoegd	Situatieschets	Situatietekening	Situatiediagram

In deze architectuurproducten, vaak visualisaties, is het ook gebruikelijk om korte lijsten met requirements (eisen), issues (zorgpunten) en behoeften op te schrijven die wel en niet in de producten aan bod komen.

De Dragon1 company heeft ruim 15 jaar ervaring in Enterprise Architectuur en het helpen documenteren van de conceptuele blauwdruk van organisaties. Maar ook van de digitale transformatie van bedrijfsprocessen. Het Dragon1 Software Platform en de Dragon1 Open Enterprise Architectuur-methode zijn gemaakt om elke organisatie in staat te stellen hun enterprise architectuur op een bruikbare en beheersbare manier te documenteren en beter in staat te zijn digitale transformatie van bedrijfsprocessen uit te voeren. De 25 essentiële architectuurproducten vormen de kern van Dragon1.

Voor elk product biedt Dragon1 een template, referentiemodel, use case (gebruiksscenario) en een example (voorbeeld) om het creëren en onderhouden van de architectuurproducten te versnellen.

Digitale transformatie en AI zijn nodig om de bedrijfsvoering te verbeteren en meer waarde te creëren met uw organisatie, maar kunnen ook voor veel disruptie zorgen

Tegenwoordig veranderen en transformeren organisaties voortdurend. Bijvoorbeeld vanwege de modernisering van bedrijfsprocessen door digitale transformatie en AI-adoptie.

Organisaties zijn niet langer eenvoudige systemen vanwege de voortdurende transformatie en het gebruik van ICT en andere nieuwe technologieën. Vrijwel alle organisaties zijn dynamische complexe systemen die met hoge snelheid en hoge kwaliteit moeten presteren.

Elke volgende verandering of transformatie via projecten moet dus zorgvuldig gebeuren om te voorkomen dat de organisatie onnodig complexer wordt.

Vaak vertragen, voorkomen of blokkeren verborgen afhankelijkheden, verouderde oplossingen (solutions) en het onvoorbereidheid zijn in een organisatie huidige en toekomstige transformaties. Dit verhoogt het risico, creëert kosten, verbruikt resources en budget, en veroorzaakt veel frustratie.

Wanneer een organisatie ervoor kiest om een bedrijfsproces of informatiesysteem te veranderen of te transformeren, wordt de behoefte vaak snel duidelijk om goed inzicht en overzicht te hebben in de current state en future state van verschillende aspecten van de organisatie en in het bijzonder het domein dat de meeste impact zal hebben door de transformatie, zodat de betrokken projecten en partijen hun werk beter kunnen doen.

Sinds de jaren tachtig is er een nieuwe aanpak beschikbaar voor organisaties om veranderingen en transformaties in dynamische, complexe systemen en omgevingen te beheersen. Deze aanpak wordt Enterprise Architectuur of EA genoemd. Deze aanpak bevordert het documenteren van verschillende aspecten van uw organisatie, zoals services, processen, applicaties en ICT-infrastructuur, in matrices, modellen, kaarten en blauwdrukken.

Wanneer er bij een volgende verandering of transformatie nog geen enterprise architectuur-producten beschikbaar zijn, moet er vaak een enterprise architectuur en solution architectuur worden gecreëerd voor de projecten en betrokkenen. De kwaliteit van deze haastig gemaakte architecturen is maar al te vaak van lage kwaliteit en zal daarom hun doel niet goed dienen.

Het zou veel beter zijn als een organisatie elke dag klaar was voor grote veranderingen en transformaties. Als de belangrijkste Enterprise Architectuur-producten voortdurend worden beheerd, bijgewerkt en herzien, wordt het samenstellen van een solution architectuur en het uitvoeren van een verandering of transformatie veel eenvoudiger.

Het vooraf creëren en onderhouden van de belangrijkste enterprise architectuurproducten loont de moeite. Het bespaart tijd, middelen en budget, en beperkt veel risico's voor elke verandering, transformatie en project.

Enterprise Architectuur is een strategische activiteit die, indien goed uitgevoerd, zorgt voor een succesvolle digitale transformatie en AI-adoptie en verstoringen in uw organisatie minimaliseert of voorkomt.

Enterprise architectuur is de huidige en toekomstige conceptuele blauwdruk van uw organisatie. Het is belangrijk om uw enterprise architectuur goed te begrijpen en de details van verschillende aspecten ervan te kennen. Het documenteren van de enterprise architectuur als een conceptuele blauwdruk wordt een wereldwijde best practice.

De uitdaging is echter: wat moet u documenteren, hoe moet u het documenteren en wanneer moet u het documenteren. Wat helpt, is kijken naar de definitie en doelen van enterprise architectuur om erachter te komen wat je moet documenteren.

Enterprise architectuur wordt door Dragon1 gedefinieerd als de samenhangende verzameling (huidige en toekomstige) concepten, principes, patronen (patterns), bouwblokken, standaarden en ontwerprichtlijnen van uw organisatie.

Gemeenschappelijke doelen van enterprise architectuur zoals erkend door Dragon1 zijn:

1. Om als organisatie betere oplossingen (solutions) te kunnen ontwerpen, bouwen, aanschaffen en implementeren, zoals verbeterde en vernieuwde mogelijkheden, diensten, processen, informatiesystemen, applicaties, interfaces, datastromen, ICT-infrastructuur, duurzaamheid en cybersecurity.
2. Om de digitale transformatie en de adoptie van AI door uw organisatie te versnellen.
3. Om de complexiteit van verouderde oplossingen (solutions) te verminderen, te vervangen en/of uit te faseren.
4. Standaardiseren op bewezen technologieën (best practices).
5. Om ervoor te zorgen dat lagen, domeinen en projecten in uw organisatie veel beter op elkaar aansluiten.

6. Verlagen van de ICT kosten en efficiënter maken van de bedrijfsprocessen.
7. Verhogen van de organisatie coherentie (enterprise coherence).

Om deze doelen van EA te realiseren, hadden belanghebbenden zoals management, afdelingen, teams en projecten gemeenschappelijke inzichten en overzichten van verschillende belangrijke aspecten van de organisatie moeten delen. Deze aspecten kunnen basisprincipes zijn, zoals het functionele model, het bedrijfsmodel of de afdelingsstructuur van uw organisatie. Maar ook ingewikkelder aspecten zoals de status van compliance en niet-naleving van wetgeving, standaarden, principes, patronen en ontwerprichtlijnen, of ongewenste afhankelijkheid en onderlinge relaties.

Veel organisaties starten een Enterprise Architectuur Programma om met EA te gaan werken of gaan weer met EA aan de slag.

In de eerste 100 dagen van uw Enterprise Architectuur Programma is het raadzaam om de volgende producten te creëren en deze op welke manier dan ook onder beheer, versie- en wijzigingsbeheer te plaatsen. Jaarlijks moeten deze essentiële architectuurproducten worden beoordeeld en gecontroleerd. Ook kan een chef zoals een CIO, CDO of CTO het architectuurteam wekelijks laten rapporteren over de voortgang van de Enterprise Architectuur Core Essentials.

Enterprise Architectuur Dossier op het intranet

Voordat de architectuurproducten worden gemaakt, wordt geadviseerd om voor de architectuurproducten een centrale digitale publicatielocatie, zoals intranetpagina's, en een centrale digitale gegevensopslagplaats, zoals een EA Tool, af te spreken. Het geheel van architectuurproducten kan het beste het Enterprise Architectuur Dossier van de organisatie genoemd worden. Het eigenaarschap van het Enterprise Architectuur Dossier kan het beste op C-niveau of bij de leiding worden gelegd. Door dit alles zullen belanghebbenden waarschijnlijk in staat zijn om de architectuurproducten te leren kennen en zelfstandig toegang te krijgen tot de architectuurproducten wanneer zij deze nodig hebben.

Notitie: als we in dit document de Engels term “map” gebruiken, bedoelen we daarmee het Nederlandse “kaart”.

Architectuurproducten onder besturing en beheer brengen

Voor alle architectuurproducten geldt dat het duidelijk moet zijn wat de status ervan is, wie de eigenaar en wie de beheerder ervan is. Is de inhoud van het document verplicht om te volgen of is het een raadgevend advies of is het een idee? Te vaak zorgt onduidelijkheid op dit terrein ervoor dat architectuurproducten geen toegevoegde waarde hebben.

Elke verwerking van feedback en wijziging van een architectuurproduct moet beheerst plaatsvinden. De wijzigingengeschiedenis van de belangrijke architectuurproducten moet eenvoudig inzichtelijk zijn.

Van elk architectuurproduct moet de unieke toegankelijke bronlocatie bekend zijn. Dat zorgt ervoor dat mensen gelijk kunnen zien of ze met een verouderde versie bezig zijn en snel de juiste versie kunnen verkrijgen.

Van elke architectuurproduct moet eenvoudig inzichtelijk te maken wie wel of niet het architectuurproduct leest en gebruikt.

Rapporteer als architectuurteam of als architect maandelijks aan de eigenaar van het architectuurdossier die voortgang van het maken, beheren en gebruiken van architectuurproducten.

Breng je architectuurproducten onder besturing en beheer, dan gebruiken de belanghebbenden de architectuurproducten vele malen correcter en vaker.

Lijst met 25 essentiële kern architectuurproducten

Documentnr.	Naam	Inhoud	Doel
DR01	Beheerde lijst of document met standaarden. Start met de ICT standaardenlijst!	Standaarden, gegroepeerd per architectuur, laag en domein: business, data, applicatie, ICT en security.	Informeer belanghebbenden zoals projecten over verplichte, geadviseerde en/of verouderde normen. Voorkomen van het gebruik van verkeerde standaarden (bij ontwerpen) via communicatie vooraf.
DR02	Beheerde lijst of document met architectuurprincipes. Start met de ICT Architectuurprincipes!	Principes, gegroepeerd per architectuur, laag en domein: business, data, applicatie, ICT en security. Als bepaalde principes eigenlijk bedrijfsregels zijn, noem ze dan zo en zet ze in een apart document.	Informeer belanghebbenden zoals projecten over verplichte, geadviseerde en/of verouderde principes. Voorkomen van het gebruik van verkeerde principes (met ontwerpen) via communicatie vooraf.
DR03	Beheerde lijst of document met requirements (eisen en wensen) en goals (doelen en doelstellingen)	Vereisten (voor oplossingen), gegroepeerd per architectuur, laag en domein: business, data, applicatie, ICT en security.	Informeer belanghebbenden zoals projecten over verplichte, geadviseerde en/of verouderde vereisten. Voorkomen dat er verkeerde eisen worden gesteld (bij ontwerpen) via communicatie vooraf.
DR04	Beheerde lijst of document met ontwerprichtlijnen	Ontwerprichtlijnen, gegroepeerd per architectuur, laag en domein: business, data, applicatie, ICT en security.	Informeer belanghebbenden zoals projecten over verplichte, geadviseerde en/of verouderde ontwerprichtlijnen. Voorkomen van het gebruik van verkeerde ontwerprichtlijnen (bij ontwerpen) via communicatie vooraf.
DR05	Ecosysteem map of context diagram	Een visualisatie die alle organisaties en belanghebbenden toont die interactie hebben met uw organisatie, de gegevens die worden gedeeld en de diensten die worden gebruikt.	Informeer belanghebbenden zoals projecten over de belanghebbenden, betrokkenheid, relaties, invloed en complexiteit van de omgeving. De zaken waar je rekening mee moet houden.
DR06	Enterprise Architectuur raamwerk, map en -document.	Architecturen, domeinen en entiteitsklassen	Om aan belanghebbenden, zoals projecten, te communiceren welke architecturen, lagen en domeinen door het leiderschap tot stand zijn gebracht en wanneer deze zullen worden gedocumenteerd, gehandhaafd of gerealiseerd.
DR07	Metamodel voor enterprise architectuur.	Een model dat laat zien welke entiteitsklassen of objecttypen de organisatie herkent en wat hun relaties zijn. Tegenwoordig ook wel een ontologie- en kennisgrafiek genoemd. Verwijzingen naar andere raamwerken.	Om aan alle belanghebbenden de voorkeurs- of verplichte namen en relaties van entiteitsklassen en objecttypen te communiceren. Om miscommunicatie te voorkomen.
DR08	Verklarende woordenlijst businesstermen en ICT termen.	Definities van belangrijke termen (ook alle termen uit EA Metamodel). Verwijzingen naar andere kaders en woordenlijsten.	Om aan alle belanghebbenden de geprefereerde of verplichte terminologie (in documenten) te communiceren. Om miscommunicatie te voorkomen en zo tijd te besparen.
DR09	Current state en future state EA- blauwdruk en document.	Een gelaagd diagram van de organisatie of onderneming en een document dat dit diagram beschrijft. Vaak worden de lagen en domeinen van de bedrijfs-, data-, applicatie- en ICT-infrastructuur afgebeeld als gevuld met kernelementen, met daarnaast belanghebbenden, strategie, principes en standaarden. Het diagram laat per laag en domein zien hoe elementen als	Om aan alle belanghebbenden een overzicht van de enterprise architectuur van de organisatie te communiceren. Hierdoor ontstaat een gemeenschappelijk en gedeeld inzicht in de EA van de organisatie.

		services, processen, applicaties, dataflow en ICT-infrastructuurcomponenten met elkaar verbonden en gerelateerd zijn.	
DR10	Roadmaps: Roadmap voor technologie, Roadmap voor processen, Roadmap voor gegevensstromen, Roadmap voor applicaties en Roadmap voor cyber security services.	Een diagram en document dat laat zien wanneer welke nieuwe technologie in de organisatie wordt geïntroduceerd en welke afhankelijkheden er zijn tussen de nieuwe technologieën.	Om aan alle belanghebbenden een overzicht en tijdlijn te communiceren wanneer nieuwe technologieën worden geïntroduceerd, zodat zij de impact beter kunnen analyseren, voorbereiden en beheren.
DR11	Capability Maps, Heatmaps and Capability details maps.	Een capability map toont de belangrijk concepten voor een organisatie. Capabilities, gegroepeerd per bedrijf, data, applicatie, ICT en cyber security. Huidige en toekomstige situatie. Laten zien hoe volwassen en goed geïmplementeerd de vereiste capaciteiten zijn.	Om aan alle belanghebbenden een overzicht te communiceren van de strategische en vereiste mogelijkheden van het bedrijfsmodel en het operationele model. Het toont hen de beschikbare of ontbrekende competenties, processen, tools en technologieën.
DR12	Current en future state bedrijfs-/proces domains map (kaart), landschap en blauwdruk.	Een paar diagrammen en documenten die de functie en structuur van processen laten zien en hoe ze zijn gegroepeerd, met elkaar verbonden, samenwerken en diensten en producten produceren.	Om aan alle belanghebbenden inzichten en overzicht van de CS/FS-procesarchitectuur van de organisatie te communiceren. In elk project en voor elke transformatie zijn de procesprincipes, standaarden en richtlijnen in deze schema's zeer relevant.
DR13	Current en future state domains map (kaart), landschap en blauwdruk.	Een paar diagrammen en documenten die de functie en structuur van services laten zien en hoe ze zijn gegroepeerd, met elkaar verbonden, samenwerken en waarde produceren voor de klanten en klanten. De diagrammen laten de (niet-)naleving van principes, standaarden en ontwerprichtlijnen zien.	Om aan alle belanghebbenden inzichten en overzicht van de CS/FS-services architectuur van de organisatie te communiceren. In elk project en voor elke transformatie zijn de serviceprincipes, standaarden en richtlijnen in deze diagrammen zeer relevant.
DR14	Current en future state data domains map (kaart), landschap en blauwdruk.	Een paar diagrammen en documenten die de functie en structuur van data-objecten en datastromen laten zien en hoe ze zijn gegroepeerd, met elkaar verbonden, samenwerken en input leveren voor processen, applicaties en mensen.	Om aan alle belanghebbenden inzichten en overzicht van de CS/FS-data architectuur van de organisatie te communiceren. In elk project en voor elke transformatie zijn de dataprincipes, standaarden en richtlijnen in deze diagrammen zeer relevant.
DR15	Current en future state applicatie domains map (kaart), landschap en blauwdruk.	Een paar diagrammen en documenten die de functies van applicaties laten zien en hoe ze zijn gegroepeerd, met elkaar verbonden en interfacegegevens en services.	Om te communiceren met alle belanghebbenden inzichten en overzicht van de CS/FS-applicatiearchitectuur van de organisatie. In elk project en voor elke transformatie zijn de applicatie principes, standaarden en richtlijnen in deze diagrammen zeer relevant.
DR16	Current en future state ICT-infrastructuur-domains map (kaart), landschap en blauwdruk.	Een paar diagrammen en documenten die de functies van applicaties laten zien en hoe ze zijn gegroepeerd, met elkaar verbonden en hoe ze gegevens en services met elkaar verbinden.	Om aan alle belanghebbenden inzichten en overzicht van de CS/FS ICT-infrastructuurarchitectuur van de organisatie te communiceren. In elk project en voor elke transformatie zijn de principes, standaarden en richtlijnen van de ICT-infrastructuur in deze diagrammen zeer relevant.
DR17	Current en future state Cyber security- domains map (kaart), landschap	Een paar diagrammen en documenten die de functies en diensten van cyber security componenten laten zien en	Om aan alle belanghebbenden inzichten en overzicht van de CS/FS IT Cybersecurity-architectuur van de

	en blauwdruk.	hoe ze zijn gegroepeerd en met elkaar verbonden.	organisatie te communiceren. In elk project en voor elke transformatie zijn de Cybersecurity-principes, standaarden en richtlijnen in deze diagrammen zeer relevant.
DR18	Belanghebbenden Concerns and Gedeelde Visualisaties Matrix + Stakeholders map	Een diagram dat de kernbehoeften van belanghebbenden laat zien en welke visualisaties en weergaven zij nodig hebben om inzichten en overzicht te krijgen met betrekking tot hun behoeften. Het onthult de gemeenschappelijke en gedeelde diagrammen die ze nodig hebben en die vaak ontbreken.	Om aan alle belanghebbenden een overzicht te geven van welke grafieken, diagrammen, diagrammen, lagenkaarten, domeinkaarten, heatmaps, roadmaps, landschappen en blauwdrukken ze nodig hebben en kunnen krijgen (en die momenteel vaak ontbreken).
DR19	Project Concerns & Gedeelde Visualisaties Matrix + Projecten lijst	Een diagram dat de kernbehoeften van projecten laat zien en welke visualisaties en weergaven ze nodig hebben om inzichten en overzicht te krijgen met het oog op hun behoeften. Het onthult de gemeenschappelijke en gedeelde diagrammen die ze nodig hebben en die vaak ontbreken.	Om aan alle projecten een overzicht te geven van welke grafieken, diagrammen, diagrammen, lagenkaarten, domeinkaarten, heatmaps, roadmaps, landschappen en blauwdrukken ze nodig hebben en kunnen krijgen (en die momenteel vaak ontbreken).
DR20	Architectuur Governance (&rapportage) Proces	Een processtroomdiagram en document dat laat zien wie en hoe architectuurproducten worden aangevraagd, gemaakt, beheerd, gebruikt en gerapporteerd.	Om alle belanghebbenden te informeren over hoe producten worden gemaakt en gebruikt moeten worden. Om de adoptie van EA en het correcte gebruik van de producten te vergroten.
DR21	Architectuurvisie, strategie (met doelen en doelstellingen), beleidsdocument en plan	Een document met definities en afbeeldingen over de visie, strategie en beleid van de organisatie ten aanzien van enterprise architectuur, en alle sub-architecturen.	Om alle belanghebbenden te informeren over waarom en hoe de organisatie met EA gaat samenwerken. Om het begrip en de adoptie van EA te vergroten.
DR22	Document Architectuurissues en -beslissingen	Wie, wanneer en waarom werden problemen onderkend en werden er beslissingen genomen.	Om met belanghebbenden te communiceren waarom en wanneer beslissingen zijn genomen.
DR23	Architectuur Organisatie / Teamstructuur	Een beschrijving en diagram van hoe het architectuurteam is gestructureerd. Een overzicht van de rollen en per rol, het competentieprofiel en ervaring.	Communiqueer met belanghebbenden die wat doen met betrekking tot EA. Verantwoordelijkheid, aansprakelijkheid, overleggen, informeren (RACI).
DR24	Naamgevingsconventies document	Namen en nummers van objecten, documenten, versiebeheer, taal, sjabloon.	Communiqueer met belanghebbenden hoe dingen moeten worden genoemd. Om niet-overeenkomende en verwarrende naamgeving van objecten en documenten te voorkomen.
DR25	Enterprise Architectuur Introductiepresentatie	Een presentatie met 10 tot 20 slides over wat enterprise architectuur is en waarom en hoe de organisatie enterprise architectuur wil inzetten.	Medewerkers effectief informeren en opleiden over wat EA is en waarom EA belangrijk is om effectief in de organisatie te gebruiken.

Belangrijk om op te merken is dat elk model en diagram kan worden gevisualiseerd (grafisch weergegeven) als een map (kaart), schets, artist impression of een ander type diagram.

Bovendien kan elk model of diagram variëren in inhoudsgrootte: u kunt de kern van een model of diagram weergeven, een domein of aspect van het model of diagram, of het hele model of diagram.

De praktijk leert dat het beter is om alleen een diagram te laten zien met het onderdeel dat voor de stakeholders interessant is. Dan zal het hen helpen het beter te gebruiken ter ondersteuning van hun besluitvorming.

Let op: elk model, visualisatie, diagram, weergave of scenario dat is gemaakt en dat een belanghebbende niet ondersteunt of ondersteunt bij de besluitvorming, heeft zijn doel niet bereikt.

Andere producten om te maken

Andere belangrijke producten die u kunt maken zijn: strategiekaarten, bedrijfsmodelkaarten, klantreis kaarten (customer journey maps) of gebruikersreis kaarten (bij voorkeur per service), wekelijkse voortgangs- en gebruiksrapporten van het “core essentials architectuurproduct”, concepten, principes en patronencatalogi, en architectuurwebpagina's op het intranet van de organisatie, een databases catalogus, een applicatie catalogus, een interfaces catalogus, een services catalogus, een bedrijfsprocessencatalogus, een lijst en catalogus van solution architectuur (en gerelateerde projecten).

Ondersteunende documenten om te achterhalen

Ondersteunende documenten, indien beschikbaar, die zeer nuttig zijn bij het creëren van de architectuurproducten zijn: bedrijfsstrategie en ICT-strategie, beleidsdocumenten, auditkalenders en projectdocumenten.

Als deze documenten niet beschikbaar zijn, zal het enterprise architectuurteam de architectuurproducten toch maken. Alleen zal het langer duren om ze te maken. De benodigde informatie wordt vervolgens verzameld via interviews of reversed engineering.

Current State (CS), Future State (FS), Roadmaps en Scenario's

Bij enterprise architectuur is het belangrijk om zowel de current state (AS-IS) als de future state (TO-BE) versies van een diagram, map (kaart), landschap of blauwdruk te hebben. Hoewel het moeilijk kan zijn om beide te produceren, helpt het om zaken als de prioriteit en urgentie van de andere enorm te verbeteren.

Maak roadmaps (route kaarten) om de current state (AS-IS situatie) en de future state (TO-BE situatie) met elkaar te verbinden. Een roadmap toont verschillende onderwerpen en thema's waarin volgordeveranderingen plaatsvinden. Gebruik roadmaps om de tijd die nodig is voor de veranderingen te voorspellen.

Creëer (geanimeerde) scenario's die laten zien hoe elke verandering in een toestand plaatsvindt. Gebruik scenario's om het budget te voorspellen dat nodig is voor de veranderingen. Elke verandering zal impact hebben en veel veranderingen vereisen voorbereiding voordat ze kunnen worden uitgevoerd. Het scenario helpt bij het ontdekken van de benodigde voorbereiding en helpt bij het voorspellen van de impact.

Views

Bij enterprise architectuur hebben diagrammen “views”. Een “view” is als een gekleurde overlay of highlighten van objecten om (nog meer) betekenis aan een visualisatie te geven. Met views worden gegevens in een diagram omgezet in informatie. Elk diagram, matrix, map (kaart), landschap of blauwdruk moet zijn standpunten expliciet maken en benoemen. Maak wel goed duidelijk naar welke view een stakeholder kijkt. Toont het diagram bijvoorbeeld een overzicht van alle applicaties die we hebben, of belicht het de applicaties die momenteel innovatie blokkeren of geeft het aan welke applicatie moet worden uitgefaseerd?

Verplichte items of aspecten voor effectieve visualisaties

Elke visualisatie die je maakt bevat bij voorkeur de volgende items voor een beter begrip van de visualisatie door de kijkers:

Titel, ondertitel, legenda, organisatie, logo, teamnaam, auteur, versie, publicatiedatum, goedkeuringsstatus, beschrijving van de boodschap die wordt gecommuniceerd, elke groep op de visualisatie moet een duidelijke naam hebben, een indicatie van de huidige situatie of toekomstige situatie. Indicatie van wat er al is en wat er in de toekomst zal zijn, belangrijke relaties en afhankelijkheden.

Gebruik alleen kleurenschema's, visuele systemen en soorten diagrammen waarmee belanghebbenden gewend zijn te werken.

Modellen versus producten en visualisaties

In dit document praten we vooral over producten en visualisaties.

Maar producten en visualisaties zijn altijd tekstuele en grafische weergaven van modellen. En achter deze modellen schuilen metamodelen.

Modellen die we definiëren als samenhangende sets van gerelateerde items. Metamodelen definiëren we als modellen die correcte en incorrecte versies van modellen beschrijven door verplichte en/of verboden entiteitsklassen (concepten), attributen en relaties te specificeren.

Om de kwaliteit van producten en visualisaties te vergroten is het ook noodzakelijk om de modellen en metamodelen afzonderlijk of op een kernmanier van de producten en visualisaties te documenteren (hoewel elke representatie van een model weer een visualisatie is).

Hoewel dit niet expliciet wordt gemaakt in de productentabel in dit document, moedigen wij organisaties en architecten aan om naast de gedefinieerde architectuurproducten (en visualisaties) ook modellen en metamodelen te documenteren en te visualiseren.

Soms heeft een architectuurproduct of visualisatie het woord 'model' in de naam, zoals het bedrijfsmodel of het procesmodel.

Tegenwoordig worden sommige metamodelen ontologieën genoemd en sommige modellen kennisgrafieken.

Soorten producten

In de tabel worden verschillende soorten producten en visualisaties genoemd.

De verschillende soorten producten en soorten visualisaties (of diagrammen) die we momenteel definiëren en herkennen zijn:

- Document
- Lijst
- Tabel
- Matrix
- Schets
- Landschap
- Blauwdruk
- Artist impression
- Infographic
- Map (Kaart)
- Roadmap (Routekaart)
- Grafiek (zoals Knowledge Graph, flow chart, enz.)
- Diagram (zoals een staafdiagram, stroomdiagram, enz.)

Het is belangrijk om te begrijpen en te herkennen welk type product of visualisatie het beste bij een specifieke stakeholder past, zodat hij of zij de gecommuniceerde data en content optimaal begrijpt en gebruikt.

Elke kaart kan bijvoorbeeld worden geschetst of getekend als een artistieke impressie die emotie en intentie communiceert, in plaats van alleen maar vakjes en pijlen weer te geven die emotie en intentie missen.

Producten per architectuur

Hieronder vermelden we de producten per architectuur.

Als een organisatie zich wil concentreren op een specifieke architectuur, in plaats van op de volledige enterprise architectuur, kunnen de onderstaande productlijsten daarbij behulpzaam zijn.

Essentiële kernproducten voor enterprise architectuur

- Ecosysteemkaart
- Enterprise Architecture Framework (diagram)
- Enterprise Architectuur Metamodel
- Enterprise Architectuurmodel
- Strategy map (kaart) en Balanced Score Card
- Business Goals Map & ICT Goals Map (doelen & doelstellingen kaart)
- Businessmodel en operationeel model
- 10 belangrijkste Customer Journey Maps (of User Journey Maps)
- Zakelijke woordenlijst en ICT-woordenlijst
- Current en future state EA Blauwdruk (document en diagram)
- Enterprise Architectuur Governance (&rapportage) Proces
- Enterprise Technology Roadmap (geplande grote veranderingen)
- Enterprise Architectuur Visie, Strategie, Beleidsdocument en Plan
- Enterprise Architecture Issues & Decisions-document
- Enterprise Architectuur Organisatie/Teamstructuur
- Naamgevingsconventies document
- Enterprise Architectuur Introductiepresentatie

Essentiële bedrijfsarchitectuurproducten

- Business Architectuur visie, strategie, beleidsdocument en plan
- Document over issues en beslissingen op het gebied van de bedrijfsarchitectuur
- Document met standaarden voor de business en bedrijfsprocessen
- Document met business architectuurprincipes
- Document met business rules
- Document met (business) requirements (eisen en wensen) en doelen/doelstellingen voor de bedrijfsprocessen
- Document met ontwerprichtlijnen voor de business en bedrijfsprocessen
- Current en future state bedrijfsdomeinenkaart
- Current en future state bedrijfsfunctieskaart
- Current en future state bedrijfsserviceskaart
- Current en future state bedrijfsprocessenkaart
- Current en future state bedrijfslandschap (document en diagram)
- Current en future state Business Architecture Blueprint (document en diagram)
- Business Technology Roadmap (geplande grote veranderingen)
- Capability heatmaps and capability detail maps

- Business Stakeholders Concerns and Needs and Visualizations Matrix
- Business Projects Concerns and Needs and Visualizations Matrix
- Bedrijfsarchitectuur framework (diagram)
- Metamodel voor bedrijfsarchitectuur
- Bedrijfsarchitectuurmodel
- Strategiekaart (optioneel)
- Businessmodel en operationeel model (optioneel)
- Business Goals Map & IT Goals Map (optioneel)
- 10 belangrijkste Customer Journey Maps (optioneel)
- Verklarende woordenlijst van bedrijfstermen (lijst met gedefinieerde bedrijfsobjecten)
- Bedrijfsobjectenmodel
- Business Architecture Governance-proces en rapportageproces
- Bedrijfsarchitectuur Organisatie / Teamstructuur
- Document over naamgevingsconventies voor bedrijfsarchitectuurproducten
- Introductiepresentatie bedrijfsarchitectuur

Essentiële data-architectuurproducten

- Data Architectuur visie, strategie, beleidsdocument en plan
- Document over gegevensarchitectuurissues en -beslissingen
- Data standaarden document
- Data Architectuur principes document
- Data Objecten Rules document (wo. algoritmen)
- Document met (business) requirements en doelen/doelstellingen voor data
- Document met ontwerprichtlijnen voor data
- Current en future state Datadomeinenkaart
- Current en future state Data Functiekaart
- Current en future state Data Services-kaart
- Current en future state Kaart van gegevensprocessen
- Current en future state Gegevensstromenkaart
- Current en future state Datalandschap (document en diagram)
- Current en future state Data Architecture Blueprint (document en diagram)
- Data Technology Roadmap
- Data Capability Heatmaps and details capability maps
- Data Stakeholders Concerns and Needs and Visualizations Matrix
- Data Projects Concerns and Needs and Visualizations Matrix
- Data-architectuurraamwerk (diagram)
- Metamodel voor data-architectuur
- Data-architectuurmodel
- Strategiekaart (optioneel)
- Businessmodel en operationeel model (optioneel)
- Business Goals Map & IT Goals Map (optioneel)
- 10 belangrijkste Customer Journey Maps (optioneel)
- Data glossary of terms (lijst met gedefinieerde data objecten en informatieobjecten)
- Data objects model
- Data Architecture Governance-proces en rapportageproces
- Data Architectuur Organisatie/Teamstructuur
- Document over naamgevingsconventies voor data-architectuurproducten
- Data-architectuur Introductiepresentatie

Essentiële applicatiearchitectuurproducten

- Applicatie Architectuur visie, strategie, beleidsdocument en plan
- Document over problemen en beslissingen over applicatiearchitectuur
- Document met standaarden voor applicaties
- Document met principes voor applicaties
- Document met verwerkingsregels voor applicaties (wo. algoritmen)
- Document met requirements (eisen en wensen) en doelen/doelstellingen voor applicaties
- Document met ontwerprichtlijnen voor applicaties
- Current en future state Applicatiedomeinenkaart
- Current en future state Applicatie Functie Map
- Current en future state Applicatie Services Map
- Current en future state Applicatie-interface Map
- Current en future state Applicatiemodules Kaart (hergebruik, etc..)
- Current en future state Applicatiecomponentenkaart (hergebruik, etc..)
- Current en future state Informatiesystemen Kaart
- Current en future state Applicatielandschap (document en diagram)
- Current en future state Applicatiearchitectuur blauwdruk (document en diagram)
- Application Technology Roadmap (geplande grote veranderingen)
- Application Capabilities Heatmap and Capabilities detail maps
- Application Stakeholders Concerns and Needs and Visualizations Matrix
- Application Projects Concerns and Needs and Visualizations Matrix
- Applicatiearchitectuur Framework/raamwerk (diagram)
- Metamodel voor applicatiearchitectuur
- Applicatiearchitectuurmodel
- Strategy map(optioneel)
- Businessmodel en operationeel model (optioneel)
- Business Goals Map & IT Goals Map (optioneel)
- 10 belangrijkste Customer Journey Maps (optioneel)
- Applicatie glossary of terms (lijst met gedefinieerde applicatie services, modulen en componenten)
- Applicatiearchitectuur Governance proces en rapportageproces
- Applicatie Architectuur Organisatie/Teamstructuur
- Document over naamgevingsconventies voor applicatie architectuurproducten
- Applicatiearchitectuur Introductiepresentatie

Essentiële ICT-infrastructuur architectuurproducten

- ICT-architectuurvisie, strategie, beleidsdocument en plan
- ICT-architectuurissues en -beslissingen document
- Document standaarden voor ICT
- Document architectuurprincipes voor ICT
- Document met verwerkingsregels voor ICT (wo. algoritmen)
- Document met ICT-requirements (Eisen en wensen) en doelen/doelstellingen
- Document met ontwerprichtlijnen voor ICT
- Current en future state ICT-domeinenkaart
- Current en future state ICT-functies kaart (kan een diagram, schets of artist impression zijn)
- Current en future state van ICT-services kaart
- Current en future state Informatiesystemenkaart
- Current en future state ICT-landschap (document en diagram)

- Current en future state ICT-architectuur blauwdruk (document en diagram)
- Roadmap voor ICT-technologie
- ICT Capabilities heatmap
- ICT Stakeholders Concerns and Needs and Visualizations Matrix
- ICT Projecten Concerns and Needs and Visualizations Matrix
- ICT-architectuur framework (diagram)
- Metamodel voor ICT-architectuur
- ICT-architectuurmodel
- Strategiekaart (optioneel)
- Businessmodel en operationeel model (optioneel)
- Business Goals Map & IT Goals Map (optioneel)
- 10 belangrijkste Customer Journey Maps (optioneel)
- ICT-verklarende woordenlijst (lijst met gedefinieerde ICT objecten)
- ICT-architectuur Governance-proces en rapportageproces
- ICT-architectuur Organisatie-/teamstructuur
- Document over naamgevingsconventies voor ICT- architectuurproducten
- Introductiepresentatie ICT-architectuur

Essentiële cyber security architectuurproducten

In plaats van Cybersecurity wordt ook ICT Security of Informatiebeveiliging ingezet. Let op: in detail betekenen ze verschillende dingen.

- Cybersecurity Architectuurvisie, strategie, beleidsdocument en plan
- Document over cyber security architectuurissues en -beslissingen
- Document met cyber security normen
- Document met de principes van de cyber security architectuur
- Document met regels voor componenten en verwerken voor cyber security (wo. algoritmen)
- Document met cyber security eisen en wensen (requirements)
- Document met ontwerprichtlijnen voor cyber security
- Current en future state cybersecurity Domeinenkaart
- Current en future state kaart van cyber security functies
- Current en future state kaart voor cyber security diensten
- Current en future state kaart van cyber security systemen
- Current en future state Cybersecurity-landschap (document en diagram)
- Current en future state Cybersecurity Architectuur blauwdruk (document en diagram)
- Cybersecurity Technology Roadmap (geplande grote veranderingen)
- Capability Heatmap voor cyber security
- Cybersecurity Stakeholders Concerns and Needs and Visualizations Matrix
- Cybersecurity Projecten Concerns and Needs and Visualizations Matrix
- Architectuurraamwerk voor cyber security (diagram)
- Metamodel voor cyber security architectuur
- Cybersecurity Architectuurmodel
- Strategiekaart (optioneel)
- Businessmodel en operationeel model (optioneel)
- Business Goals Map & IT Goals Map (optioneel)
- 10 belangrijkste Customer Journey Maps (optioneel)
- Woordenlijst voor cyber security
- Cybersecurity Architectuur Governance-proces en rapportageproces
- Cybersecurity Architectuur Organisatie/Teamstructuur

- Cybersecurity Architecture Products Naming Conventions-document
- Cybersecurity Architectuur Introductiepresentatie

Solution architecturen, solution designs en projecten

Veranderingen en transformaties in een organisatie worden vaak via projecten uitgevoerd. In deze projecten worden nieuwe oplossingen (solutions) aangeschaft, ontworpen, gebouwd en geïmplementeerd.

Door bij deze projecten gebruik te maken van architectuur zal de oplossing (solution) van hogere kwaliteit zijn en zal de organisatie of onderneming als geheel wendbaarder blijven.

Voor elk project is het raadzaam om een solution architectuurdokument en solution architectuur landschap of blauwdruk, te hebben. In deze producten wordt de architectuur van de oplossing beschreven en gevisualiseerd, maar ook de impact ervan op de enterprise architectuur of andere sub architecturen. Een solution architectuur wordt ook wel een projectstartarchitectuur genoemd.

In sommige gevallen zal de solution architectuur de enterprise architectuur veranderen. In andere gevallen zal het andersom zijn, of een beetje van beide.

Wat ongewenst is, is dat impliciet de enterprise architectuur van de organisatie wordt beïnvloed. Dit kan tot grote problemen leiden, lang nadat het project is afgerond. Maar ook bij het mislukken van het project. Vooral projecten die langer dan een jaar lopen.

Een solution architectuur wordt op dezelfde manier gedocumenteerd en gevisualiseerd als andere architecturen. Maar in plaats van verschillende afzonderlijke documenten te hebben, bestaat de solution architectuur vaak uit één document.

Lijst met solution architectuurproducten en visualisaties

- Solution Standaardenlijst of document
- Lijst met solution architectuurprincipes of -document
- Solution Requirements (Eisen en wensen) lijst of document
- Lijst of document met ontwerprichtlijnen voor de solution
- Solution Ecosysteem map
- Solution Architecture Framework kaart en document
- Metamodel voor solution architectuur
- Verklarende woordenlijst met business en ICT termen voor de solution
- Solution Goals Map
- Strategy map (optioneel)
- Business Goals Map & IT Goals Map (optioneel)
- Businessmodel en operationeel model van de organisatie (optioneel)
- 10 belangrijkste Customer Journey Maps (optioneel)
- Current state en future state solution architectuur blauwdruk en document
- Solution Architecture Roadmap: geplande grote veranderingen
- Solution Capability heatmaps and capability details maps
- Current en future state solution Bedrijfs-/procesdomeinenkaart, landschap en blauwdruk
- Current en future state solution Services-domeinenkaart, landschap en blauwdruk
- Current en future state Solution Datadomeinenkaart, landschap en blauwdruk
- Current en future state Solution Applicaties Domeinenkaart, landschap en blauwdruk
- Current en future state solution ICT-infrastructuurdomeinenkaart, landschap en blauwdruk
- Current en future state solution Beveiligingsdomeinenkaart, landschap en blauwdruk
- Solution concerns and issues van belanghebbenden Gedeelde visualisaties Matrix en Kaart van belanghebbenden

- Solution Project issues en gedeelde visualisatiematrix en projectenlijst
- Solution architectuur Governance (&rapportage) proces
- Solution architectuur Visie, strategie, beleid en plan
- Document over problemen en beslissingen over solution architectuur
- Solution architectuur Organisatie-/teamstructuur
- Document over naamgevingsconventies voor solution architectuur
- Solution architectuur Introductiepresentatie

Wilt u aan de slag?

Wilt u als organisatie aan de slag met het maken, publiceren, gebruiken en updaten van deze Dragon1 Open Standaard Architectuurproducten?

Het Dragon1 platform voor Enterprise Architectuur is perfect geschikt om u hierbij te ondersteunen, op een moderne adaptieve manier.

Dragon1 Experts zijn beschikbaar om u ondersteunen met de volgende werkzaamheden:

- Digitale Transformatie
- AI Adoptie
- Verduurzaming van organisatie en processen
- Bedrijfsstrategie
- ICT Strategie
- Business impact analyse
- Documenteren, visualiseren en verbeteren van bedrijfsprocessen
(maken van een zeer toegankelijke processencatalogus voor alle belanghebbenden)
- Enterprise Architectuur
- Business Architectuur
- Applicatie Architectuur
- Data Architectuur
- ICT-Infrastructuur Architectuur
- Cybersecurity Architectuur
- Solution Architectuur

Neem contact met ons op voor meer informatie:

Dragon1

Costerweg 1-M
6702 AA Wageningen
Nederland
+31 317 411 341
info@dragon1.com